

Sayın Milletvekili

Konu: 2/3346 sayılı ‘‘Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’’ TBMM Genel Kurul görüşmelerinde değişiklik önergesi talebimiz hk.

DARBEZEDE ASKERLERE ADALET İSTİYORUZ

Askeri Darbelerin Asker Muhalifleri Derneği (ADAM-DER), 12 Mart 1971 ve 12 Eylül 1980 darbe dönemlerinde hizmete ilişkin bir kusurları olmadığı halde, herhangi bir mahkeme kararı da olmadan, haksız ve hukuksuz olarak, darbecilerin keyfi kararlarıyla ordudan atılan, işkenceden geçirilen, sivil hayatta açlığa ve işsizliğe mahkûm edilen askerleri temsil etmektedir.

27 Mayıs 1960 darbesi döneminde 235 general ve 4 bin 171 subay,
12 Mart 1971 darbesi döneminde 600 dolayında subay, astsubay ve öğrenci asker,
12 Eylül 1980 darbesi döneminde 397 subay, 176 astsubay, 447 öğrenci asker,
1984 yılından itibaren 900’ü 28 Şubat sürecinde olmak üzere 615 subay, 928 astsubay maksatlı, ön yargılı, haksız ve hukuksuz idari kararlarla ordudan uzaklaştırıldı.

27 Mayıs 1960 darbesinin mağduru askerlerin tüm özlük hakları, 1960 yılından 1992 yılına kadar 4 yasa ile göreve devam eden emsalleriyle aynı olacak şekilde verildi.

12 Mart 1971 darbesinden bugüne, darbelerin mağdur ettiği askerlerin yaralarının sarılması için ilk ve tek adım 22 Mart 2011 tarihinde yürürlüğe giren 6191 sayılı yasa ile atıldı. Bu yasa ile TSK Personel Kanunu’na Geçici Madde 32 eklendi. Yasadan yararlanacak personel, **‘‘12 Mart 1971 tarihinden bu kanunun yayımı tarihine kadar, yargı denetimine kapalı idari işlemler veya Yüksek Askeri Şûra Kararları ile Türk Silahlı Kuvvetlerinden iliği kesilenler veya vefatları halinde hak sahipleri’’** ifadesiyle tanımlandı.

Ancak, yasanın çıkarılış amacına rağmen kapsamının tereddüde mahal bırakmayacak derecede açık ifade edilmemesi ve uygulamada yürütme organlarınca hak sahipleri aleyhine yorumlanması nedeniyle geride çok geniş bir mağdur kitlesi kaldı.

- 1- Yasanın hak başlangıç tarihini 12 Mart 1971 olarak belirlemesine karşın, ilişik kesme işlemlerinin sözde ‘‘yargı denetimine açık’’ olduğu gerekçesiyle 12 Mart 1971 darbesi döneminde ordudan iliği kesilen askerlerin hiçbiri yasadan yararlandırılmadı.
- 2- 12 Eylül 1980 darbecileri tarafından yargıya başvurmaları engellenmiş az sayıda askerler dışında kararname ve diğer idari kararlarla iliği kesilmiş askerler sözde ‘‘yargı denetimine açık’’ gerekçesiyle yasadan yararlandırılmadı.
- 3- 12 Mart ve 12 Eylül darbecileri tarafından görüşlerinden dolayı TSK’dan iliği kesilen öğrenci askerlerin hiçbiri yasadan yararlandırılmadı. Öğrenci askerlerin başvuruları, ‘‘yasa kapsamı dışında’’ oldukları gerekçesiyle reddedildi. Oysa, Geçici Madde 32 metninde ‘‘TSK’dan iliği kesilenler’’ denilmektedir ki öğrenci askerler TSK Personel Kanununa tabi TSK mensubu asker kişidirler.
- 4- Yargı bağımsızlığının tümüyle askıya alındığı darbe dönemlerinde darbecilerin emirleri dışında çıkamayan mahkemeler eliyle haksızca ‘‘hüküm giymiş’’ askerler yasadan yararlandırılmadı.

TBMM’nin 29.04.2017 tarihinde kabul ettiği Anayasa değişikliği ile bağımsız yargı niteliği olmayan ASKERİ YARGITAY ve ASKERİ YÜKSEK İDARE MAHKEMESİ kaldırıldı. AYİM, 12 Mart darbesi döneminde, yüzlerce askerin iliği kesildikten sonra, başvuru mahkemesi olmak üzere 1972 yılında kurulmuştu. O dönemde iliği kesilen askerler etkin başvuru ve adil yargılanma haklarını kullanamadılar. Dahası, ilişik kesme işlemlerini düzenleyen bazı asker hukukçular daha sonra AYİM’de görevlendirildiler ve başvuruların

Askeri Darbelerin Asker Muhalifleri Derneği

www.adamder.org.tr

Adam Der

AdamDer3

iletisim@adamder.org.tr

[Metni yazın]

reddi kararlarına imza attılar. Dolayısıyla, gerek “**Tabii Hâkim**” ilkesine aykırılığı gerekse yapı ve işleyişi itibarıyla “**Adil ve Tarafsız**” mahkeme olmadığından AYİM’in red kararları **YOK HÜKMÜNDEDİR**. Bu nedenle yukarıda dört maddede belirtilen askerlerin başvurularının “**Yargı yolu açıldı**” gerekçesi ile AYİM tarafından RED edilmiş olması hukuka aykırıdır.

Öğrenci askerlerin başvurularının, “**yasa kapsamında olmadıkları**” gerekçesiyle RED edilmiş olması da, 926 sayılı TSK Personel Kanunu’na tabi asker oldukları hükmüyle çelişmektedir. Ayrıntılı raporlarımız, www.adamder.org.tr adresinde mevcuttur.

Yukarıda açıkladığımız nedenlerle, 22 Mart 2011 tarihli 6191 sayılı yasa ile 926 sayılı TSK Personel Kanunu’na eklenmiş Geçici 32. Madde’nin uygulamasında açıkça haksızlık yapılmış ve geniş bir kitle mağdur edilmiştir. Bu mağduriyetin telafisi hukuk devleti ilkesinin ve insan hakları ülküsünün gereğidir. 27 Mayıs darbesi ve 28 Şubat süreci mağduru askerlerin yaralarını eksiksiz saran TBMM, 12 Mart ve 12 Eylül darbelerinin yaralarını da sarmalıdır.

2/3346 esas sayılı “Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” başlıklı kanun teklifi 28.01.2021 tarihinde Milli Savunma Komisyonunda kabul edildi. 2/3346 sayılı kanun teklifinin TBMM Genel Kurulunda görüşülürken darbeze askerlerin mağduriyetlerinin telafisi için aşağıdaki şekliyle 926 sayılı kanuna bir geçici madde eklenmesi için değişiklik önergesi vermenizi talep ederiz.

GEÇİCİ MADDE 48- 12 Mart 1971 tarihinden Geçici Madde 32’nin yürürlüğe girdiği 22 Mart 2011 tarihine kadar, Türk Silahlı Kuvvetlerinden idari işlemlerle ilişkisi kesilen subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaşlar, harp okulları, fakülteler, yüksekokullar ve astsubay okulu öğrencileri, darbe mahkemeleri sıkıyönetim askeri mahkemeleri, Devlet Güvenlik Mahkemeleri ve askeri mahkemelerce ceza verilen askerler dahil tüm askerler veya vefatları halinde hak sahipleri de aynı neşetli emsallerine (subaylarda general olanlar, astsubaylarda subay olanlar, uzman erbaş ve uzman jandarmalarda astsubay olanlar, akademik yetersizlik ve sağlık nedenleriyle ilişkisi kesilen öğrenciler hariç) Geçici Madde 32 ile düzenlenmiş haklardan bihakkın yararlanırlar. Geçici 32.madde hükümleri tümüyle bu geçici madde için de geçerlidir. Gerek Geçici Madde 32 ve gerekse bu geçici madde ile düzenlenen özlük hakları ve emeklilik için başlangıç tarihi olarak, Geçici 32.maddenin yürürlük tarihi esas alınır. Bu kişilere, emsalleriyle aynı rütbe ve kıdem üzerinden kimlik kartı verilir.

Harp okulları, fakülteler, yüksekokullar ve astsubay okullarından 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununa tabi sigortalıyken ilişkisi kesilmiş olup emeklilik için zorunlu asgari süreyi bu yasanın yürürlük tarihinde doldurmuş olanlar, askeri okuldan mezun olmuş sayılırlar ve emsallerine Geçici 32. Madde ile tanınmış haklardan bihakkın yararlanırlar. Bu kişilerin tahsil edilmiş öğrenim giderleri yasal faiziyle iade edilir.

Elli yıldır süregelen mağduriyetin telafisine yapacağınız katkıya teşekkür ediyoruz.

Saygılarımızla

28.01.2021

Askeri Darbelerin Asker Muhalifleri Derneği

Yönetim Kurulu adına

Çetin Ali NERGİS

Genel Başkan

Askeri Darbelerin Asker Muhalifleri Derneği

www.adamder.org.tr

Adam Der

AdamDer3

iletisim@adamder.org.tr

[Metni yazın]